

Om mycket östliga skalbaggar

Lera, P.A. (red.). 1989. *Opredelitjel nasekomych dalnego vostoka SSSR. Tom 3. Zjestkokrylye, ili zjuki. Tjast 1.* [Bestämningsnycklar till insekter i fjärran östern av Sovjetunionen. Volym 3. Skalbaggar. Del 1.] Leningrad, Nauka. 572 sidor, 279 svartvita planscher. ISBN 5-02-025023-4. Pris 5,90 SUR.

I Sovjetunionen ges nu ut flera serier av entomologiska bestämningböcker som täcker olika regioner. Mest känd är nog den serie som behandlar den europeiska delen. Mindre användbar för vår fauna men så mycket mer intressant av andra skäl är den serie som huvudsakligen behandlar östra Sibirien och sovjetiska stillahavskusten, men delvis även Japan, Korea och nordöstra Kina. I denna serie har nu utkommit den första delen om Coleoptera, vilken behandlar underordningarna Archostemata, Adephaga, Myxophaga, och Polyphaga fram till Elateridae — dock utan Staphylinidae. Volymen inleds av en allmän introduktion, mest morfologi, och bestämningsnycklar till familjer. I övrigt är boken i sin uppläggning ganska lik "Die Käfer Mitteleuropas" med relativt fylliga, rikt illustrerade bestämningsnycklar till arter, men utan egentliga beskrivningar. Totalt behandlar boken 39 familjer, 414 släkten och 1 458 arter.

De delar som behandlar de tre första underordningarna har alla skrivits av G.Sh. Lafer i Vladivostok. Hans tyngsta bidrag är nog det 50 sidor långa kapitlet om Carabidae, vilket behandlar 86 släkten och innehåller nybeskrivningar av 29 ar-

ter/underarter. Bestämningstabeller saknas för de artrikaste och besvärligaste släktena *Cryobius* och *Bembidion*, men i övrigt är täckningsgraden god med nycklar till bl a 50 *Amara*- och 34 *Carabus*-arter. Kapitlet om dykarna uppvisar en rad brister som delvis föråldrad nomenklatur, tveksamma nya synonymiseringar och avsaknad av flera av den behandlade regionens arter.

Inom Polyphaga vill jag speciellt lyfta fram kapitlet om Hydrophilidae av Sjatrovskij, till vilket R.B. Angus bidragit med avsnittet om *Helophorus*. Andra mer omfattande kapitel är de om Histeridae av Kryshanovskij, Pselaphidae av Kurbatov, Scarabaeidae av Berlov (med ca 60 *Aphodius*-arter), Buprestidae av Aleksejev, samt Elateridae av Gurjeva.

Även med mycket begränsade kunskaper om det ryska språket har man stort utbyte av boken, och det är föredömligt att så mycket information har samlats om denna tidigare mycket dåligt kända fauna. Mycket arbete återstår innan alla grupper kan redovisas till art på ett tillfredsställande sätt, men detta är ett stort steg på vägen. En andra del om skalbaggar planeras utkomma under 1990.

Sovjetisk litteratur är billig, men oftast svår att komma över. Förfrågningar via universitetsbiblioteket resulterar ofta i svaret "finns ej i Norden". Böckerna är även svåra att köpa då de snabbt blir slutsålda och goda tips om hur man bäst bevakar utgivningen och köper böcker direkt är välkomna.

Anders Nilsson